

Årsmelding 2021

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV
ROGALAND

Prioriterte saker og tiltak

- Stortingsmelding for vindkraft på land og vindkraftsaker
- Nydyrkingssaker og andre inngrep i myr, våtmark og verdifull restnatur
- Regionale planer for vannforvaltning, areal- og kraftkrevende industri
- Lokale arealsaker inkl. flere nydyrkingssaker og tap av verdifull restnatur
- Bymarkene på Nord-Jæren 'bit-for-bit'
- Supplerende vern
- Jærstrendene LVO besøksstrategi - oppfølging

Innhold

1. Innledning	3
2. Aktiviteten gjennom året	3
2.1 Saker og tema – prioritert i årsplan	3
2.2 Arrangementer	6
2.4 Møter og annen deltakelse eller representasjon	8
2.5 Informasjon	8
3. Organisatorisk	8
3.1 Tilsluttede organisasjoner	8
3.2 Årsmøtet	9
3.3 Styret	9
3.4 Møter i 2021	10
3.5 Administrasjon	10
3.6 Annet	11
4. Økonomi	11
5. Signaturside	12

1. Innledning

FNF Rogaland (FNF-R) ble opprettet i 2000 og startet sitt virke i 2001. FNF-R er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjoner. I Rogaland samarbeider 20 frivillige organisasjoner og friluftsrådene om viktige saker og planer som berører naturen, friområder, aktivitet og opplevelse. Organisasjonene i Rogaland representerer ca. 60 000 medlemskap og frivillig arbeid estimeres til ca. 600 årsverk.

Av de prioriterte sakene FNF har hatt for 2021 har tap av verdifulle natur- og friluftslivsområder vært gjennomgående for året. Det gjelder drenering av myrer og nedbygging av bymarkene våre. Naturkrisen er et faktum og den oppdaterte rødlista som ble lansert i slutten av november er dyster lesning. Den største trusselen er nedbygging av natur. Samtidig ser vi at naturkrisen så smått får stadig mer pressedekning, det gleder oss. Samfunnet trenger kjennskapen til de store utfordringene vi står overfor.

2. Aktiviteten gjennom året

FNF Rogaland fortsetter å prioritere regionale planer og store arealsaker. Mange av sakene som er i emning bør først være underlagt eller behandlet i en regionalplan. Men, slik går det ikke alltid. Med covid19, klimakrise, naturkrise, valgår, og klimatoppmøte får politikere og andre hastverk med det såkalte grønne skiftet og glemmer helt hva vi risikere å tape. Vi er svært bekymret for denne tendensen til å ville ta snarveier eller omgå grundige prosesser og utredninger.

I år har FNF Rogaland brukt mye tid på den regionale vannforvaltningsplanen og en valgkamp debatt om tap av natur. Samtidig har det vært svært mange lokale saker der verdifull natur og kjære friluftsområder blir truet. Disse har også blitt fulgt opp. Covid19 har ikke gitt natur- og friluftslivsorganisasjonene noen pause, tvert om. Her følger beskrivelse av noen av de viktigste sakene som var identifisert i årsplanen.

2.1 Saker og tema – prioritert i årsplan

Årsplanen følger blant annet opp FNF Rogalands strategiske plan og viderefører saker/planer/tema prioritert i 2019. Årsplanen reflekterte også spesifikke tiltak i Stavangerområdet og på Haugalandet. Følgende saker var prioritert:

Stortingsmelding for vindkraft på land og vindkraftsaker

I oktober leverte FNF Rogaland en uttalelse til utvidelse av demonstrasjonsanlegg for flytende havvind utenfor Karmøy. FNF mener anlegget bør betegnes som kysthavvind grunnet sin nærhet til land. Ettersom planene gjaldt utvidelse av et demonstrasjonsanlegg var vi bekymret for at utbygger ville slippe unna med en begrenset konsesjonsbehandling. Selv om det bare var behov for å teste turbinene i 3-5 år ville utbygger ha turbinene gående i 20 år. NVE har foreløpig tatt høringsinnspillene til følge og bedt utbygger utrede konsekvensene for fuglelivet, flaggermus, og fiskerinæringen før oppstarten.

Gilja vindkraftverk, som det ble levert høringsuttalelse til i 2008 og klage på i 2013, fikk ikke utsatt frist for oppstart av drift. FNF har arbeidet med saken over lang tid. Blant annet med å påvirke politikerne i Gjesdal kommune slik at de snudde i saken. Dette er en seier for naturmangfoldet og landskapskvalitetene i Frafjordheiene.

Faurefjell vindkraftanlegg, som FNF også har gitt høringsuttalelse og klage til i hhv 2014 og 2020, fikk også avslag på søknad om utsatt frist for igangsettelse av drift. Dette har sikret at fjellene i Bjerkreim, øst for E39, er fri for vindturbiner.

Besøksstrategi for Jærstrendene

Denne saken har ikke blitt fulgt videre opp i 2021 av koordinator. Besøksstrategien for Jærstrendene er godkjent og i årsplanen for 2021 var det et mål at FNF skulle følge opp hvordan besøksstrategien ble tatt i bruk.

Regional vannforvaltningsplan

FNF Rogaland leverte en grundig og konstruktiv uttalelse til denne viktige og omfattende regionalplanen. Arbeidet med å sette seg inn i planen, formidle dette i FNF nettverket og inspirere så mange som mulig til å bidra er krevende. FNF Rogaland har hatt flere interne møter og arbeidsøkter der spesielt NJFF Rogaland og Naturvernforbundet har bidratt med spisskompetanse. Flere av de andre foreningene har også levert innspill. FNF Rogaland har opplevd en økt interesse og forståelse i forumet for hvor viktig vannforskriften er og ser fram til at medvirkningsmulighetene blir bedre.

I august ble FNF invitert til et møte i referansegruppen der innspillene ble gjennomgått og fremtidig dialog ble diskutert. Ved gjennomgangen av høringsinnspillene ble svært mange av FNF Rogalands innspill fremhevet som viktige for det videre arbeidet. Mange av disse var på linje med flere kommuner og statsforvalteren alt etter tema.

Supplerende vern

I starten av året kom den nedslående beskjeden om at tross tilstrekkelige verneverdier ved flere lokasjoner i Rogaland, ville det ikke bli opprettet noen nasjonalparker i Rogaland. Bakgrunnen var manglende lokalpolitisk støtte.

Det som var gledelig, var at 5 områder ble godkjent vernet etter naturmangfoldloven. Disse var:

- Årabrot naturreservat i Haugesund kommune
- Karmøy veskyst landskapsvernområde i Karmøy kommune
- Søyla biotopvernområde i Karmøy kommune
- Mosvatnet biotopvernområde i Stavanger kommune
- Klostervågen biotopvernområde i Stavanger kommune

Nydyrkingssaker – spesielt fokus på Jæren og press på verdifull restnatur

I løpet av året har det vært flere nydyrkingssaker som har krevd oppfølging. Dette gjelder spesielt i pressområdene på Jæren i kommunene Hå og Time, men det har også vært andre saker rundt om i fylket. FNF drar nytte av at kommunene har oss på høringslistene. Dette gir oss anledning til å reagere på de mest alvorlige tilfellene. Tidsfristene er korte og det er verdifull natur som potensielt kan gå tapt.

Markagrenser; Sørmarka og tilgrensende struktur (Stavanger), Sandnesmarkå, Byheiene (Haugesund/Tysvær)

For Stavanger har det vært en spennende utvikling i diskursen om Sørmarka og de tilgrensende grøntområdene. Det startet med at FNF fulgte opp reguleringsplanen for utvidelse av Sørmarka Idrettspark sammen med Naturvernforbundet og Sørmarkas venner. Denne saken fikk medieoppmerksomhet og resulterte i at et overveldende flertall i kommunestyre, 67 mot 6, valgte å regulere Sørmarka idrettspark tilbake til friareal. På den måten sikre at det ikke blir bygget ned, og kanskje engang kan bli restaurert. En liten seier, men et skritt i rett retning.

I desember sikret Stavanger kommune finansiering til å starte strategiarbeid med å sikre vern av Sørmarka og den sammenhengende grøntstrukturen i Stavanger. Dette arbeidet starter i 2022. Dette er et stort skritt mot varig vern.

FNF Rogaland har jobbet med langt flere saker og disse er for det meste listet opp under 2.3 Høringsuttalelser og saker.

2.2 Arrangementer

Valgdebatt i Sandveparken

I forkant av stortingsvalget arrangerte styret i FNF Rogaland valgdebatt i Sandveparken i Sandnes. Debatten ble ledet av Trond Birkedal og representanter fra alle stortingspartiene møtte. Det var hovedspørsmål for debatten:

- om det var nok vindkraft i Rogaland nå?
- hvor går grensen for forbruk av natur?

Debattantene var alle enige om at det var nok vindkraft på land, men uenigheten kom frem når forbruk av natur ble tatt opp. 100 personer var til stede og 100 fulgte med på strømming av debatten.

2.3. Høringsuttalelser / saker

FNF Rogaland fulgte opp disse sakene med høringsuttalelser, klager og andre tiltak i 2021:

Alle uttalelsene ble sent av FNF Rogaland og var fra flere organisasjoner, eller fra FNF-R styre, eller fra råd og utvalg, eller en blanding av disse. Uttalelser til planprogram sendes som regel fra hele FNF-R. Alle andre er identifisert med avsendere.

Hogging av Kvalbeinskogen i Hå kommune

- Oppfølging etter klage på dispensasjon til å hogge 38 dekar vernskog
- Brev til kommunedirektøren - anmodning om stans av arbeid i Kvalbeinskogen
- Brev til Landbruksdirektoratet angående svar på klagen

Sandnes kommune – masseuttak i Noredalen

- Klage på dispensasjon fra LNF og tidsforlengelse

Temaplan for klima og miljø i landbruket 2020 – 2030 i Stavanger

- Høringsuttalelse

Omregulering av LNF område på Lauvvik i Sandnes til industri- og havneformål

- Høringsuttalelse

Hetlandsskogen – Foreslått reguleringsplan for North sea energy park

- Høringsuttalelse

Landbrukssaker

- Oppfølging av nydyrkingssaker
- Høringsuttalelse til kommunedelplan for landbruket i Hå kommune 2021 - 2033

Sørmarka idrettspark i Stavanger – bit-for-bit sak vedr. 'markagrensen'

- Oppfølging av reguleringsplan med innspill til politikere før behandling
- Koordinator, Sørmarkas Venner og Naturvernforbundet deltok i intervju om saken
- FNF sendte brev til lederne i Stavanger Arbeiderparti om saken

Regional plan for vannforvaltning 2022 – 2027 Rogaland vannregion

- Koordinator og FNF organisasjoner deltok på høringsmøter pr. vannområde
- Koordinator deltok i nasjonal høringskonferanse
- Høringsuttalelse

- Koordinatorer og FNF organisasjoner deltok i referansegruppemøte om innkomne innspill

Stavanger kommuneplan – temaplan, Grønn plan

- Koordinator møter i kommunens referansegruppe
- Koordinator, Stavanger Turistforening og lokale lag deltok i møte om Rennesøy og Finnøy

Melding om kraft fra land til Oljefeltene Noa og Krafla

- Høringsuttalelse sendt av FNF Hordaland/Vestland også på vegne av FNF Rogaland

Lysplan for Stavanger sentrum – oppfølging om reduksjon av lysforurensning

- Koordinator deltok i møte med kommunen

Regionalplan Jæren 2050 – oppfølging av del 2

- Koordinatorer og FNF organisasjoner deltok og gav innspill i møte om regional grønnstruktur

Demonstrasjonsanlegg for flytende havvind utenfor Karmøy

- Høringsuttalelse

Konsesjonssøknad om Krossberg transformatorstasjon – Tingbøskogen ved Stølaheia i Stavanger

- Koordinatorer var på befaringer med naboer, Stavanger turistforening og Naturvernforbundet
- Koordinatorer og Stavanger Turistforening deltok i digitalt høringsmøte v. NVE
- Høringsuttalelse

420kv Kraftledning Fagrafjell - Bærheim - Melding om forslag til utredningsprogram

- Høringsuttalelse

Havbruksplan for Stavanger kommune - Dialogmøte med frivillige organisasjoner

- Koordinator møtte sammen med NJFF og NOF

Andre møter, representasjon og befaringer

Møte med Rogaland Bondelag om saker og mulig samarbeid

- FNF-R styre og koordinator møtte med to representanter fra Bondelaget

Treffpunkt Stavanger v. Næringsforeningen om EU Green deal

- Koordinator deltok

Møte hos Fylkeskommunens Regional, kultur og næringsutvalg

- Koordinator, Stavanger Turistforening og Naturvernforbundet presenterte

Markering ved seksjon for Idrett og utemiljø i Stavanger kommune - gjenåpning og takk til Torgeir E. Sørensen og hans arbeid for Stavangers grønne sider. FNF og foreninger var invitert spesielt.

- Koordinatorer, Stavanger Turistforening og friluftsråd deltok

Åpen dag med Strømmnettutvalget til Olje- og Energidepartementet

- Haugesund turistforening holdt innlegg om helhetlig og bærekraftig tankegang i det grønne skiftet

Dialogmøte med Klepp kommune om flerbruk og friluftsliv i landbruksplan

- Koordinator, NJFF, NOF, SLF Rogaland og Jæren friluftsråd deltok

Friluftslivssamling med Miljødirektoratet i Trondheim

- Koordinator deltok

Arbeidsverksted for oppstart av regionalplan for areal- og kraftkrevende industri

- Haugesund turistforening og NOF deltok

2.4 Møter og annen deltakelse eller representasjon

I tillegg til møter i forbindelse med saksarbeidet, se 2.3, deltok koordinator og/eller FNF-R styremedlemmer i andre møter og seminarer, dog langt færre i dette koronaåret. De var som følger:

- **Passion for Ocean arrangement på Tau Scene – koordinator deltok sammen med arrangør Ryfylke friluftsråd**
- **Forskning i friluft – Koordinator deltok**

2.5 Informasjon

FNF Rogaland sine høringsuttalelser blir brukt av mediene. I 2021 en høringsuttalelse om havvind utenfor Karmøy brukt i en nyhetssak i E24; Norges største nettavis for økonomi.

FNF Rogaland har brukt høsten til å oppdatere høringsarkivet. Du finner uttalelser tilbake til 2006 i arkivet til Rogaland. Du kan også søke på nasjonalt nivå og få enkel tilgang på alle uttalelsene som FNF har lagt ut.

3. Organisatorisk

3.1 Tilsluttede organisasjoner

I 2021 har ingen nye organisasjoner sluttet seg til FNF. Det er heller ingen organisasjoner som har tredd ut av samarbeidsnettverket.

Følgende organisasjoner var med i FNF-R i 2021:

Stavanger Turistforening (STF), Haugesund Turistforening (HT), Norges Jeger og Fiskerforbund – Rogaland (NJFF), Norges Speiderforbund (NSF) Vesterlen krets, Rogaland KFUK-KFUM (K-M) speidere, Syklistenes landsforening (SLF) Nord-Jæren og Ryfylke, SLF Sør-Jæren, SLF Haugaland, Norsk Ornitologisk Forening (NOF) avd. Rogaland, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Sørmarkas venner, Rogaland Orienteringskrets (O-krets), Stavanger Kajakklubb (SKK), Dalane friluftsråd (FR), Jæren friluftsråd, Ryfylke friluftsråd, Haugesund Kajakklubb (HKK), Haugaland KFUK-KFUM speidere, Naturvernforbundet i Rogaland (NiR), Stavanger Kiteklubb, Sola Brettseilerforening og Bratte Rogalands venner.

Følgende av disse har behandlet og levert nyeste tilslutningserklæring pr. styringsdok.

Haugesund Turistforening, Norges Jeger og Fiskerforbund–Rogaland, Rogaland KFUK-KFUM speidere, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Naturvernforbundet i Rogaland, Jæren friluftsråd, Stavanger kiteklubb, Sola brettseilerforening, Norges Speiderforbund Vesterlen krets, Stavanger

Turistforening, Ryfylke Friluftsråd, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavdeling, SLF Haugalandet og Bratte Rogalands venner.

Følgende har skrevet under på og levert tilslutningserklæring – tidligere utgave:

Dalane Friluftsråd, Stavanger Kajakklubb, Haugesund Kajakklubb og Haugaland KFUK-KFUM speidere. Resten av organisasjonene har gitt tilslutning pr. skjema fra oktober 2007.

En videre opprydding i tilslutning med nye erklæringer, evt. skriftlige utmeldinger, fortsettes i 2022.

3.2 Årsmøtet

Årsmøtet og storsamling var planlagt lagt til Flokehyttene ved Ryvarden fyr samme. Haugesund turistforening sitt nye anlegg. Grunnet smittesituasjonen ble årsmøtet flyttet, og storsamlingen ble avlyst. Årsmøtet ble avholdt dels på Teams og dels fysisk hos Ryfylke friluftsråd sine lokaler i Jåttåvågen 26. april. 13 av organisasjonene deltok med til sammen 17 representanter. I tillegg var koordinator og daglig leder fra FNF nasjonalt til stede.

3.3 Styret

Følgende var med i styret i 2021:

Ivar Anton Nøttestad, NSF Vesterlen krets - vara, Ingvild Kjosavik, Rogaland KFUK-KFUM speidere
Karl Andreas Knutsen, Haugesund Turistforening (HT) – vara, Sven Oscar Larsen, HT
Ragnhild Ottesen, NJFF Rogaland – vara, Ole Geir Skjæveland, NJFF
Hans Olav Sandvoll, Ryfylke Friluftsråd – vara, Øystein Dahle, Jæren FR
Anne Katrine Lycke, Stavanger Turistforening (STF) – vara, Inger Karin Natlandsmyr, STF
Øyvind Gjerde, Norsk Ornitologisk Forening Rogalandsavd. (NOF) - vara, Ståle Opedal, NOF
Erik Thoring, Naturvernforbundet i Rogaland (NiR) – vara, Sissel Norheim, NiR

Ivar Anton Nøttestad ledet styret

Følgende var med i Faglig Råd (FR) for FNF i Stavanger:

John Ottar Motland, Rogaland KFUK-KFUM speidere - vara, Ivar Anton Nøttestad, NSF Vesterlen krets,
Anne Katrine Lycke, STF – vara, Inger Karin Natlandsmyr, STF
Øyvind Gjerde, NOF Rogaland – vara, Svein Imsland, Botanisk forening
Ragnhild Ottesen, Stavanger og Rogaland JF (SRJF) – vara, Ole Geir Skjæveland, SRJF
Kalle Eide, Stavanger Kajakklubb (SKK)
Erik Thoring, Naturvernforbundet i Rogaland (NiR) – vara, Sissel Norheim, NiR
Tor Finn Wersland, Sørmarkas Venner – vara, Bente Olsen Sørmarkas Venner

Ragnhild Ottesen ledet rådet

En representant fra Stavanger kommunes Park- og veiavdeling stilte fast på møtene

Andre grupper:

FNF-R har et arbeidsutvalg på Haugalandet ledet av Haugesund Turistforening. Flere foreninger stiller men ikke alle har oppnevnt faste representanter.

I tillegg har FNF-R hatt en aktiv vindkraftgruppe. Egne møter ble vedtatt avsluttet og heretter innkalles ressurspersonene til FNF-R styremøter når vindkraft behandles som et utvidet tema.

En yannforvaltningsgruppe består av representanter fra Naturvernforbundet og NJFF Rogaland. Gruppen møter ved behov.

FNF koordinator var sekretær for styre, råd og grupper

3.4 Møter i 2021

FNF-R styre – 10 møter med i alt 74 saksnummer

FNF Stavanger FR – 3 møter

FNF Haugalandet AU – Ingen møter

FNF-R vindkraftgruppe – Ingen møter

Koordinator deltar fast i DNT Vest samarbeidet – Ingen møter

I september ble det avholdt koordinatorsamling i Bodø. Påtroppende koordinator Endre Hovland og avtroppende koordinator Emily Halvorsen deltok. Det var en god gjeng kollegaer, underernært på sosialt samvær, som møttes. Fokuset var medarbeiderundersøkelsen som var gjennomført på våren.

I november deltok koordinator Endre Hovland på regional samling sammen med styremedlem Øyvind Gjerde på Herdla utenfor Bergen. Her møtte også koordinatorene og styremedlemmer fra Agder, Hordaland, Sogn og Fjordane, og Møre og Romsdal. På samlingen var det satt av tid til faglig påfyll og diskusjoner. Samt drøfting av hvordan man løser FNF sine utfordringer i de ulike fylkene. Styremedlemmene fikk også god tid til å bli kjent med hverandre.

Hver tirsdag deltar samles alle koordinatorene i FNF digitalt til allmøte. Det er et felles rom for oppdateringer fra daglig leder i FNF nasjonalt, faglig påfyll og drøfting mellom koordinatorene.

3.5 Administrasjon

Emily L. Halvorsen var koordinator i full stilling, fast ansatt i FNF frem til juni. Etter det arbeidet hun på timebasis i en overgangsperiode frem til hun gikk av med pensjon.

Endre Hovland ble tilsatt som ny koordinator i april og tiltrådte i sin stilling i august. Han flytter fra Sogn der han har arbeidet som høyskolelektor i naturbasert reiseliv.

FNF-R har kontor hos Ryfylke friluftsråd der også NJFF Rogaland er leietaker. Koordinatorene har i tillegg benyttet seg av hjemmekontor.

3.6 Annet

Emily Halvorsen var tillitsvalgt for FNF Naturviterne med til sammen 15 medlemmer blant koordinatorer frem til våren 2021.

4. Økonomi

Økonomien er begrenset men så lenge det er mulig å supplere driftsmidlene med midler fra FNF nasjonalt kan aktivitetsnivået opprettholdes.

I 2021 ble det ikke gjennomført storsamling slik som planlagt grunnet koronapandemien. Årsmøtet ble gjennomført digitalt og ble dermed ikke den store utgiftsposten slik den pleier.

I forkant av stortingsvalget var det heldigvis så lavt smittetrykk at det var anledning til å ha større arrangement. FNF Rogaland kunne dermed stille med storstilt valgdebatt i Sandveparken i Sandnes. Her valgte man å legge inn ekstra midler for å blant annet sikre strømming av debatten. Slik at de som ikke hadde anledning til å møte fysisk kunne følge den via Youtube.

Fra og med 2021 gir Rogaland fylkeskommune fast driftstilskudd til FNF Rogaland. Dette gir en forutsigbarhet i økonomien.

Midler:

- Driftsmidler fra Miljødirektoratet via FNF nasjonalt
- Miljøtiltaksmidler fra Rogaland Fylkeskommune
- Driftsmidler fra Stavanger kommune (delvis øremerket FNF-Svg. faglig råd og arrangement i Stavanger eller for Stavanger foreninger og grupper, inkl. samling og årsmøte)
- Midler fra Norsk Friluftsliv til organisasjoner som arrangerer Friluftslivets uke eller dag (inn/ut i sin helhet via FNF-R)

Ellers vises det til regnskap for 2021.

5. Signaturside

Styret i FNF Rogaland 2021

Ivar Anton Nøttestad

Ivar Anton Nøttestad (Mar 22, 2022 11:16 GMT+1)

Ivar Anton Nøttestad, NSF Vesterlen krets

Karl Andreas Knutsen

Karl Andreas Knutsen, Haugesund Turistforening

Signature: Hans Olav Sandvoll

Hans Olav Sandvoll (Apr 4, 2022 10:09 GMT+2)

Email: hos@ryfri.no

Hans Olav Sandvoll, Ryfylke Friluftsråd

Signature: Ragnhild Ottesen

Ragnhild Ottesen (Apr 6, 2022 20:49 GMT+2)

Email: ragnhild.ottesen@uis.no

Ragnhild Ottesen, Norges Jeger- og Fiskerforbund - Rogaland

Signature: Øyvind Gjerde

Øyvind Gjerde (Apr 7, 2022 15:42 GMT+2)

Email: gjerde.oyvind@outlook.com

Øyvind Gjerde, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland

Signature: Erik Thoring

Erik Thoring (Apr 19, 2022 16:47 GMT+2)

Email: rogaland@naturvernforbundet.no

Erik Thoring, Naturvernforbundet i Rogaland

Signature: Anne K. Lycke

Email: annekatrine@stf.no

Anne Katrine Lycke, Stavanger Turistforening

Sted: Stavanger

Dato: 20.04.2022